

WYNIKI BADAŃ LABORATORYJNYCH PRODUKTÓW OŚWIETLENIOWYCH (OPRAWY LED, ŹRÓDŁA ŚWIATŁA - LAMPY LED)

W ramach Programu Monitorowania Jakości prowadzonego przez Pol-Lighting Rada Programowa wytypowała 32 sztuki opraw oświetleniowych LED o mocy >25 W (16 typów).

SKALA NIEPRAWIDŁOWOŚCI

- wyniki badań pokazały, że spośród 16 typów opraw aż 7 (43% przebadanych) opraw LED o mocy >25 W nie spełniało wymagań normy EN – 61000-3-2 EMC
- w przypadku 6 opraw (12 sztuk) poziomy emisji harmonicznym były przekroczone od 109% do 681% (średnia przekroczeń: ok. 300%!)
- w przypadku 1 oprawy: wprowadzający deklarował moc 40W, w rzeczywistości po badaniu okazało się, że oprawa ma moc ok. 15W! (tzw. błąd w cechowaniu)

Badanie opraw oświetleniowych LED 5 firm wprowadzających je na polski rynek:

- w przypadku jednej firmy: 83% spośród przebadanych opraw oświetleniowych LED o mocy >25 W nie spełniało wymagań Normy EMC na poziomy harmoniczne prądu (parametr obligatoryjny). Rekordzista po badaniu wykazywał przekroczenie w 5 harmonicznej o 681%!
- w przypadku innej firmy: 50% opraw nie spełniało wymagań Normy EMC
- dla pozostałych trzech firm przebadane zostały 4 typy opraw (8 sztuk) – badanie nie wykazało przekroczeń

SANKCJE

Jeżeli stwierdzono, że wyrób nie spełnia wymagań, a strona postępowania nie przedstawiła dowodów potwierdzających usunięcie niezgodności wyrobu z wymaganiami, wycofanie wyrobu z obrotu lub użytku, odzyskanie wyrobu, zniszczenie wyrobu lub powiadomienie użytkowników o stwierdzonych niezgodnościach, organ nadzoru rynku prowadzący postępowanie może, w drodze decyzji:

1. nakazać usunięcie niezgodności;
2. nakazać wycofanie wyrobu z obrotu lub użytku;
3. zakazać udostępniania wyrobu;
4. nakazać odzyskanie wyrobu;
5. nakazać zniszczenie wyrobu;
6. nakazać powiadomienie konsumentów lub innych użytkowników o stwierdzonych niezgodnościach z wymaganiami, określając termin i sposób powiadomienia.

Prezes UKE – zgodnie z nową ustawą o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku zwanej dalej Ustawą ma prawo nakładać na wprowadzającego produkt niespełniający

wymagań kary pieniężne w drodze decyzji administracyjnej w wysokości od 5 000 do 100 000 PLN. Oznacza to, że Prezes UKE bez wyroku sądu powszechnego ma możliwość nakładania sankcji na importerów wprowadzających wyrób niezgodny z wymaganiami.

Art. 88 Ustawy - Kary pieniężne

*Producent albo importer albo instalator, który wprowadza do obrotu
lub oddaje do użytku wyrób niezgodny z wymaganiami,
podlega karze pieniężnej w wysokości do 100 000 zł.*

**NAJDOTKLIWSZA KARA: WYCOFANIE WYROBÓW DOSTĘPNYCH JUŻ W
SPRZEDAŻY Z OBROTU, NAKAZ ZNISZCZENIA WYROBU!!!**

WYNIKI BADAŃ UKE

Podsumowanie z kontroli urządzeń LED przeprowadzonych w okresie od 1.01.2014 do 31.12.2015 (raport dostępny na stronach UKE). Badania prowadzone były zgodnie z normą PN-EN 55015:2007+A1:2007 p.4.3.1 tab. 2a, PN-EN55015:2007+A1:2007+A2:2009 p.4.3.1 tab. 2a.

Wyroby LED (ang. *light-emitting diode*) ze względu na swoje cechy, m.in. niższe zużycie energii od standardowych żarówek wycofanych już z rynku, stanowią bardzo popularne i szeroko dostępne źródło światła. Penetrując rynek urządzeń oświetleniowych zauważyć można, iż różne rodzaje tych urządzeń znajdują zastosowanie w każdym środowisku, począwszy od taśm LED mogących służyć jako podświetlenia blatów kuchennych, poprzez żarówki LED (technicznie zwane lampami LED), aż pod lampy ogrodowe i naświetlacze stanowiące elementy oświetlania posesji.

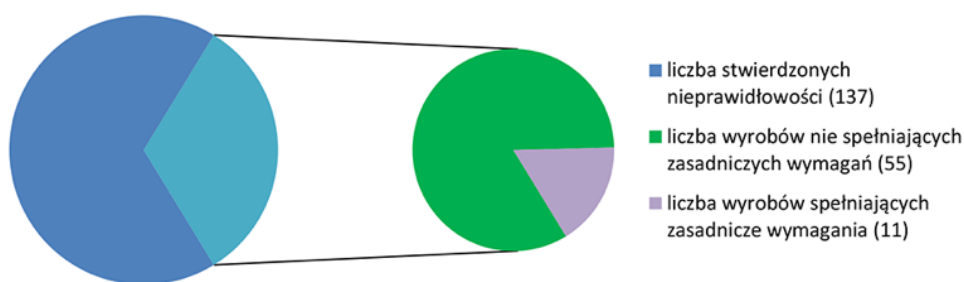
Z uwagi na fakt, że urządzenia oświetleniowe wykorzystujące technologię LED mogą wywoływać zaburzenia elektromagnetyczne i zakłócać przy tym pracę innych urządzeń oraz komunikację radiową, jak również mogą być podatne na takie zaburzenia, są one jednym z rodzajów urządzeń kontrolowanych przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, w ramach rocznego planu kontroli wyrobów w obszarze Dyrektywy EMC 2004/108/EC. Emisja zaburzeń może polegać na wysyłaniu krótkich i niepożądanych impulsów elektrycznych lub elektromagnetycznych lub na pojawianiu się przepięć, czyli gwałtownych skoków napięcia i natężenia. Natomiast myśląc o odporności na zaburzenia, należy mieć na myśli odporność m.in. na przedostające się do sieci niskiego napięcia (sieci energetycznej w domu) zakłócenia wygenerowanego na przykład poprzez uderzenie pioruna w sieć wysokiego napięcia. Z odpornością na zaburzenia będziemy mieć również do czynienia w sytuacji, kiedy nastąpi utrata, zmiana lub zanik napięcia, a także w sytuacji,

kiedy na skutek elektryzowania się urządzeń nastąpi wyładowanie elektrostatyczne. Działania takie, w przypadku braku odporności, mogą prowadzić do zakłócenia funkcji urządzeń lub ich uszkodzenia.

Łącznie skontrolowano 341 wyrobów oświetleniowych LED: w 137 przypadkach (co stanowi 40 % wszystkich skontrolowanych wyrobów LED) stwierdzone zostały nieprawidłowości wymagające wyjaśnienia. W 66 przypadkach, w ramach prowadzonego postępowania wyjaśniającego, wyroby zostały poddane badaniom w Centralnym Laboratorium Badań Technicznych (centralne laboratorium UKE) w zakresie spełniania wymagań zasadniczych kompatybilności elektromagnetycznej (co stanowi 48% spraw prowadzonych w ramach postępowania wyjaśniającego).

W 55 przypadkach (84% wyrobów poddanych badaniom) wykazano, że wyroby nie spełniają wymagań zasadniczych.

Liczba stwierdzonych nieprawidłowości

Zestawienie wyrobów poddanych badaniom, nie spełniających zasadniczych wymagań, z uwzględnieniem rodzaju zbadanego urządzenia, przedstawia tabela 1:

L.p.	Wyroby zbadane w centralnym laboratorium UKE nie spełniające zasadniczych wymagań	
	Rodzaj wyrobu	Liczba wyrobów nie spełniających zasadniczych wymagań
1.	naświetlacz LED	22
2.	żarówka LED	11
3.	lampa LED	11
4.	zasilacz LED	7
5.	panel LED	2
6.	taśma oświetleniowa LED z zasilaczem	1
7.	sterownik do taśm diodowych LED	1

Tab. 1

Szczegółowe informacje dotyczące wyrobów niezgodnych: Załącznik nr 1.

WYNIKI BADAŃ LAMP LED W PROGRAMIE EEPLIANT

Zespół projektowy EEPLIANT, składający się z dwunastu instytucji ds. nadzoru rynkowego (Market Surveillance Authorities, MSA) oraz jednej agencji narodowej z Unii Europejskiej przeprowadził skoordynowany monitoring, weryfikację oraz działania egzekwujące, m.in. badania lamp LED. Projekt jest koordynowany przez organizację PROSAFE i uczestniczyło w nim 13 organów nadzoru rynku z 12 państw UE: Austria, Belgia, Bułgaria, Dania, Niemcy, Malta, Holandia, Polska (UOKIK), Słowenia, Szwecja, Wielka Brytania. Badanie wykonano w przedmiocie wymagań produktów oświetleniowych lamp LED w zakresie ekoprojektu oraz etykietowania energetycznego.

Sprawdzono informacje podawane na opakowaniu oraz deklarację zgodności. Modele lamp, które podejrzewano o brak zgodności zostały przebadane w laboratorium. Wykonano kontrolę dokumentacji 134 modeli lamp, z czego dla 117 przeprowadzono przegląd uproszczony. Wykonano całościowe badanie 86 lamp LED, które obejmowało m.in. parametry trwałości i inne związane z wydajnością, takie jak np.: oddawanie barw, współczynnik mocy, moc, kąt promieniowania, strumień świetlny. Wybór modeli lamp do badania podyktowany był prawdopodobieństwem wykazania braku zgodności z wymogami. Dotychczas brak zgodności z jednym lub więcej właściwym rozporządzeniem UE stwierdzono w przypadku 76 lamp.

Informacja na opakowaniu: brak zgodności wśród 45% lamp

Deklaracja zgodności: 37% niezgodnych

Dostępność i treść dokumentacji: 54% niezgodnych

Strumień świetlny: 59% niezgodnych

Moc elektryczna: 19% niezgodnych

Współczynnik efektywności energetycznej: 20% niezgodnych

Temperatura barwowa: 13% niezgodnych

Oddawanie barwy: 5% niezgodnych

Współczynnik efektywności energetycznej: 7% niezgodnych

Współczynnik trwałości lampy 23% niezgodnych

Współczynnik zachowania strumienia świetlnego: 17% niezgodnych

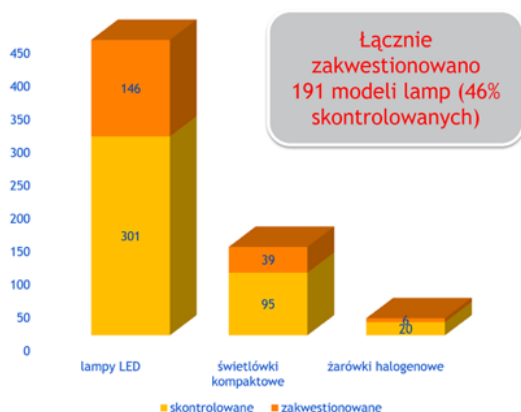
W oparciu o otrzymane wyniki partnerzy projektowi podjęli czynności formalne wobec dostawców. Działania te objęły: 1 lampę LED niezgodną pod względem niektórych parametrów technicznych oraz ze względu na nieprawidłową lub niepełną informację, 23 lampy LED niezgodne pod względem niektórych parametrów technicznych, 14 lamp LED niezgodne pod względem informacji na opakowaniu lub dokumentacji technicznej (brakujące lub błędne informacje), 4 lampy LED, dla których stwierdzono brak dokumentacji lub brak udostępnionej dokumentacji. Wprowadzający zainicjował dobrowolne wycofanie produktów z rynku.

W przypadku 10 lamp na skutek działań wprowadzającego produkty zostały dobrowolnie wycofane z rynku. W przypadku 11 lamp wprowadzający poinformował, że produkty nie są już obecne na rynku ponieważ zostały wyprzedane. W przypadku 2 lamp poproszono o interwencję organ nadzoru z innego państwa członkowskiego UE.

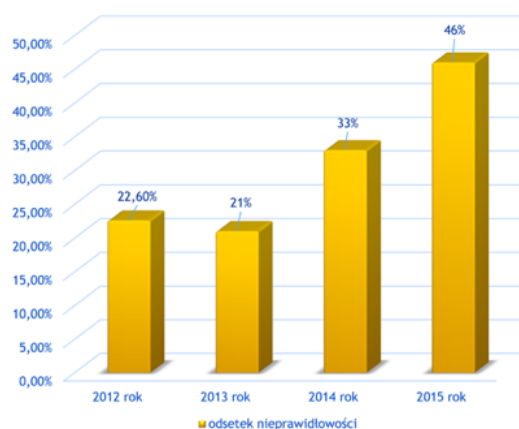
WYNIKI BADAŃ UOKIK

- 28% skontrolowanych: brak wszystkich wymaganych informacji o lampach na stronach internetowych producentów, ich upoważnionych przedstawicieli lub importerów, np. w zakresie mocy znamionowej, strumienia świetlnego, znamionowej trwałości lampy
- 21% skontrolowanych: nieprawidłowo zadeklarowana na opakowaniu lampy moc żarówki równoważnej
- 18% skontrolowanych: brak wszystkich wymaganych informacji na opakowaniu lampy, np. w zakresie liczby cykli włącz / wyłącz
- 5% skontrolowanych: brak lub nieprawidłowo sporządzone deklaracje zgodności, np. brak opisu i danych identyfikacyjnych, brak odniesienia do właściwej dyrektywy, niewskazanie norm zharmonizowanych, brak danych osoby upoważnionej do sporządzenia deklaracji zgodności
- 4% skontrolowanych: brak lub nieprawidłowe oznakowanie CE

Wyniki kontroli - ekoprojekt - liczba źródeł światła skontrolowanych i zakwestionowanych

Wnioski - ekoprojekt - źródła światła

GDZIE ZNALEŹĆ PRODUKTY OŚWIETLENIOWE NIESPEŁNIAJĄCE WYMAGAŃ?

STRONA INTERNETOWA UKE

Nadzór rynku -> Sprawozdania i raporty -> Wyniki kontroli urządzeń LED
<https://www.uke.gov.pl/wyniki-kontroli-urzadzen-led-19213>

STRONA INTERNETOWA UOKIK

Produkty -> Znak CE -> Rejestr wyrobów niezgodnych z zasadniczymi,
szczegółowymi lub innymi wymaganiami.

Znajduje się tam również rejestr produktów niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzkiego.
http://publikacje.uokik.gov.pl/hermes3_pub/